

Szakmai tanulmányút a Mecsekben

Október 27–28-án az Országos Erdészeti Egyesület Pápai Helyi Csoportja kétnapos tanulmányút keretében a Mecsekerdő Zrt.-hez tett látogatást.

A bakonyi csapat a Zsolnay gyár udvarán

Közel harmincfős bakonyi csoportunk a gyönyörű erdei környezetben lévő szálláshelyre, a Natur Hotel Kövestetőhöz érkezett meg, ahol a házigazdák részéről *Hirrmann Antal* a Baranya megyei Helyi Csoport korábbi elnöke fogadott bennünket. Ebéd után Pécsre indultunk tovább, a nap hátralévő részében *Hirrmann Antal* és *Nagy Gábor* közjóléti osztályvezető kíséretében, a Mecsek alatt elterülő nagyváros szépségeivel, rejtett kincseivel ismerkedhettünk meg.

Elsőként az idén harmincéves Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra gyárában tettünk látogatást *Gábor Tamás* üzemvezetővel. A közel ötven főt foglalkoztató cég a legnagyobb belföldön, jelentős munkáik vannak külföldön is. Többek között ők építették a budapesti Mátyás-templom és a MÜPA orgonáját is, de restaurálással, felújítással is foglalkoznak. Az érdekes műhelylátogatás keretében bepillantást nyerhettünk a teljes munkafolyamatba, és az éppen Veszprémbe készülő hangszert is volt szerencsénk megcsodálni.

Ezt követően a Zsolnay Kulturális Negyedet jártuk be, melynek során megismerhettük a Zsolnay család múltját, a porcelánkészítés történetét, és azokat a munkálatokat, melyeket a város 2010-re végzett el, amikor az Európa Kulturális Fővárosa címet viselhette. Ennek a programnak köszönhetően talált otthonra a szecessziós Sikorski-villában *dr. Gyugyi László* műgyűjtő közel 700 tárgyból álló Zsolnay-gyűjtemé-

Terepi program a Pécsváradi Erdészet területén

nye, melyben a gyár negyven évét átölelő időszakának páratlan értéket képviselő kerámiáit csodálhattuk meg.

A nap zárásaként *Ripszám István*, a Mecsekerdő Zrt. vezérigazgatójának rövid köszöntője után a Pécsi Tudományegyetem Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet munkáját tanulmányozhattuk. *Dr. Teszlák Péter* kutatási igazgatótól megtudtuk, hogy nemzetközi szinten is kimagasló, több mint 1500 tételből álló szőlőgénbankkal rendelkeznek, tevékenységük technológiafejlesztéssel, szaktanácsadással valamint bor- és csemegeszőlő-értékesítéssel egészül ki. Jó hangulatú pincelátogatás keretében a két szakma érintkezési pontjaként boroshordókat is megtekinthettük, a „kutatási melléktermékből” pedig széles skálán kóstolhattunk.

Másnap a szakmai programoké volt a főszerep, *Partos Kálmán* termelési vezérigazgató-helyettes kíséretében a Pécsváradi Erdészet területén. *Nagy Attila* erdészetigazgató elmondta: mintegy 12 ezer hektáron gazdálkodnak, melyből nagyon jelentős, közel 9500 hektár a védelmi rendeltetésű erdő. Mintegy 1000 hektár a faanyagtermelést nem szolgáló, és 2000 hektár az örökerdő-üzemmódú erdőterületük.

Éves fakitermelésük 50–55 ezer nettó m³. Az erdőterület zöme a Kelet-Mecsek Tájvédelmi körzethez tartozik, egykor

A pusztabányai erdei pihenőhelyen

püspöki uradalmi erdők voltak. *Molnár Dénes* erdőgondnok vezetésével a Magyaregregy 52-es tagban örökerdő-üzemmódban kezelt állományt tekintettük meg.

A 2000-es évek elején szálalóvágással kezdődő munkálatokat a ma már termelési vezérigazgató-helyettesként dolgozó *Partos Kálmán* bővítette ki, tőle is nagyon sok érdekes információt megtudtunk arról, milyen szempontok szerint dolgoznak.

A zömében bükk és tölgy alkotta elegyes erdőben négy mintaponton figyelhettük meg az állomány szerkezetét és az újulatviszonyokat. Az egyes mintapontokon a szakmai döntéseket megalapozó méréseket végeznek évről évre: vizsgálják a javafa növekedését, az egyes fák lábán becsült értékének növekményét, az újulat összetételét. Érdekes volt megfigyelniük, hogy az aszály hatása a nagy koronájú fák éves növekményében már meg is mutatkozott, kerületük a megszokott 20–30 mm-rel ellentétben csupán 5 mm-rel nőtt. Ennek ismeretében elgondolkodtató például a kitermelés alapjául szolgáló éves folyónövedék számítása. A tőszám, illetve célkörlap meghatározásánál, de tágabb

gazdálkodásuk tekintetében is azt a szemléletet tartják irányadónak, miszerint „az idei volt a következő 30 év leghűvösebb nyara”.

Pusztabányán az erdészet közjóléti tevékenységébe is bepillantást nyertünk, majd Szily Attila erdőgondnok beszélt az egykor a Mecsekben virágzó üvegegyeségről, az itt működő üveghutáról. Európában egyedülállóan maradt meg itt az egykori üveghuta alapja, mely mellett az 1995-ös Vándorgyűlésre megépítették annak életnagyságú másolatát. Az üveg gyártásához a 18. század elején németalföldi mestereket hívtak, az itt látható olvasztó- és visszahűtő kemencéből álló huta ún. cseh-morva típusú. A csak a Kövestetőn megtalálható fonolitot pezsgősüvegek gyártásához használták.

Vendéglátóink az erdei pihenőhelyen hangulatos ebédre invitáltak bennünket, majd a tanulmányút zárásaként a Pécs-

várad Várat látogattuk meg. Elnevezése megtévesztő, hiszen az épületegyüttes soha nem volt hadi értelemben vett vár. Valójában egy erődtített szerzetesi monostor, melyet Szent István király alapított 998-ban, s később bencés szerzetesek számára jelentett otthont. A várban található a legrégibbi, ma is álló templom Magyarországon, melyet a 10. század végén építettek.

A tartalmas, szép őszi időben eltöltött tanulmányút végén feltöltődve indultunk haza a Bakonyba, s bízunk abban, hogy egy hasonló tapasztalatcsere keretében mi is meg tudjuk majd mutatni a mecseki kollégáknak ennek a tájnak a szépségeit.

Rosta Katalin titkárhelyettes

OEE Pápai Helyi Csoport

Fotók: **Patocskai Lunk Eszter, Rosta Katalin**

Szakszemélyzeti képzés Botfán

2022. október 28-án került sor arra a kiegészítő képzésre, melyet a jogosult erdészeti szakszemélyzet részére szervezett és hirdetett meg a Zalaegerszegi Helyi Csoport. Az akkreditált képzéssel a résztvevők 20 kreditpontot szerezhetnek. A képzés témája az erdei vadkár és vadkárelhárítás aktuális kérdései voltak.

A botfai Mindszenty Ifjúsági Házban megtartott rendezvényt nagy érdeklődés övezte, amit mi sem bizonyít jobban mint, hogy az 50 főre tervezett létszám helyett 63 fő jelent meg a nemrég felújított Erdődy-Hüvös-kastélyban. A helyi csoport tagjain kívül, számos külső résztvevő is érkezett.

Az egybegyűlteket **Vissi Géza** titkár köszöntötte, aki mindjárt fel is tette a kérdést: „*Ki látott már csutkára rágott erdőösítést?*” Szinte mindenki jelentkezett, jelezve evvel az erdei vadkárok egyre súlyosabb terhétt.

A napi program ismertetése után a titkár kérte a résztvevőket, hogy a képzés és a konzultáció célja elsősorban a megoldások keresése legyen, ne a panasz.

Az első előadó **dr. Bleier Norbert** tájegységi fővadász volt, aki a tájegységi vadgazdálkodás és a fővadászi rendszer felépítését és szerepét ismertette.

A hat éve működő szervezet létrehozását az a felismerés indokolta, hogy nagyvad fajainkkal gazdálkodni csak nagyobb tájegységekben lehet. Így jött létre az 5 vadgazdálkodási táj, melyekre 2018-ban az Agrárminiszter rendeleteiben vadgazdálkodási terveket adott ki. A rendeletek bár minden tájra a nagyvadlétszám csökkentését írták elő, a megvalósítás még várat magára.

Az Agrárminisztérium Erdőkért és Földügyekért felelős Államtitkársága alá tartozó szervezet nem hatóság, feladata a szakirányítás és a szaktanácsadás. Elsősorban közvetítői szerepet játszik a vadgazdálkodásban érintettek között.

Az előadást több hozzászólás és kérdés is követte, melyek a trófeabírálati rendszer, a 3000 ha-os területi korlát módosítását és egy monitoring rendszer kialakítását érintették.

Prof. dr. Lanszki József a nagyragadozók és mezopredátorok ökológiai szerepét mutatta be előadásában, a szürke farkast és az aranszakált kiemelve. A szürke farkas – mint nagyragadozó – az északi középhegységben ugyan jelen van már Magyarországon, de vadállományt szabályozó szerepe még nem jelentős. Sokkal inkább elterjedt az aranszakál, ami kisebb testméretei miatt mezopredátornak számít.

Vissi Géza titkár köszönti a rendezvény résztvevőit

A faj inkább eltakarító, dögevő szereppel bír, a nagyvadállományt befolyásoló jelentős hatása nem mutatható ki.

Ezután következett **Nagy Imre** címzetes egyetemi docens, az ERTI tudományos munkatársa, aki a vadgazdálkodás, a vadászat és a vadkártérítés magyarországi szabályozásának vázlatos ismertetésével kezdte, személyes tapasztalataival is gazdagon színesített előadását.

A terítékadatok – mint a vadlétszám legmegbízhatóbb mutatói – az elmúlt évtizedekben folyamatosan nőttek. A kimutatott erdei vadkárok ugyan csökkentek, de a felmérési és jelentési hiányosságok miatt ez nem felel meg a valóságnak. A vadkárbecslési útmutatók elkészültek, de joghatásuk nincs, megújításuk folyamatban van.

Néhány alapvetés: *a kárfelelősség objektív, az fizet, aki vadászik, a kármegelőzés a vadászatra jogosult kötelezettsége!*

A felek jogaival és kötelezettségeivel mindenkinek tisztában kell lennie, a szakszemélyzetnek pedig kötelessége figyelmeztetni az erdőgazdálkodót, minek mi lesz a következménye.

Az előadó kitért a vadkárelhárító kerítések kérdésére is. Az erdészeti hatóság 2021-ben 47 067 ha bekerített területet tartott nyilván az országban, melynek hosszúsága 11 467 km volt. Ma már 3000 Ft-ba kerül egy folyóméter kerítés, ami jelentősen megnöveli az erdőösítési költségeket.

Az előadást konkrét példák bemutatása követte, majd lehetőség volt kérdések feltevésére és megvitatására, amivel többen éltek is.

A színvonalas program megszervezéséért és lebonyolításáért a helyi csoport vezetését illeti a köszönet.

Dr. Páll Miklós